

La humanitat

Any II : Núm. 312
Barcelona, dimecres, 9 novembre 1932

Redacció i Administració: Ronda Sant Pere, 11, pral. : Telèfons 24646 i 24647
Impremta: Muntaner, 49 :-: Telèfon 31518

Fundador: LLUIS COMPANYS

Cròniques de «La Humanitat»

DESPRES D'UN ANY

Un any. Un any de lluita, de labor. I una pausa. Una pausa per a preparar en aquesta labor passada. I per a preparar-nos a la nova labor. Un any de vida periodística és un any de lluita. Sobretot tractant-se d'un diari d'ideals i no d'un diari d'aquests anomenats sols independents, que mantenes vegades depenen de tantes coses!

LA HUMANITAT ja té un any de vida. Un any de vida per a un diari és una cosa d'una certa importància. I ens plau d'haver contribuït amb el nostre esforç a la vida del nostre diari. Això de nostre no ho podríem dir si no tractés d'un diari d'empresa. Això de nostre sols podem dir-ho d'un diari d'ideals. I és per això que en la nostra labor hi posem un entusiasme, un abrandament, una passió que no podríem posar-hi si és tractés d'un diari d'empresa.

Un any. Avui ja un any que apareixia el primer número de LA HUMANITAT. Des de ja un any que, cada nit, els carrers i les places de Barcelona vibren amb un crit nou: LA HUMANITAT! Des de ja un any, cada nit veiem el nostre estimat diari en mans d'obrers, en mans de petits empleats, en mans de ciutadans de diversa categoria. I el nostre diari en aquelles mans —és, serà— com una cèdula de ciutadania, com una cèdula de republicanisme i catalanitat.

Des de ja un any que, cada nit, hem procurat fer d'aquestes pàgines estant en xic de ciutadania, un xic de republicanisme i catalanitat. El nostre diari, que és l'expressió dels nostres sentiments i els nostres ideals, és també, per afinitat, l'expressió dels sentiments i els ideals dels qui ens llegeixen.

No estem, passat un any, descontents de la nostra labor. I això no és humanitat: és el goig d'haver complert un deure. Hem procurat que en aquesta labor no hi haguessin claudicacions, no hi haguessin defalliments. Hem procurat fer sempre fair play. Hem procurat lluitar sempre noblement, donant la cara. Hem procurat sempre no envilir la lluita. A pesar que contra nostres s'empraven les armes més vils.

Un any. Un any de vida, de lluita, de labor diària. I ara, avui, un moment per esguardar enrera, per esguardar el camí fet. I no estem descontents d'aquest camí, no estem descontents d'aquesta labor. Hem estat uns bons soldats del poble republicà de Catalunya. El poble republicà de Catalunya és un bon amic nostre. Hem contribuït, —humilment, però fervorosament— a arribar en el nostre poble els sentiments de catalanitat i republicanisme.

I estem més contents del camí fet perquè en aquest camí ens havien posat tota mena d'obstacles. I els hem salbat, els hem pogut salvar. Contra el desig de molts hem pogut arribar a aquest any de vida. Contra el desig de molts arribarem a molts altres anys de vida.

LLUIS CAPDEVILA

Barcelona se sent avui molt més capital d'un poble que ciutat municipal

Rovira i Virgili, a "El Sol", publica un article intitulat: "Catalunya i Barcelona", del qual en reproduïm els paràgrafs següents: "En cuanto a la representación política, nadie puede acusar de afán de dominio a los barceloneses. En el régimen monárquico soportaron la injusticia de tener una representación parlamentaria muy inferior en número a la que les correspondía. La Asamblea de la Mancomunidad estaba formada por una gran mayoría de diputados no barceloneses; Barcelona-ciudad, que habría el presupuesto de la Mancomunidad catalana, tenía en ella bastantes menos representantes que cualquiera de las provincias mancomunadas. El primer Parlamento catalán tendrá bastantes más diputados gerundenses, leridanos y tarraconenses de los que correspondían proporcionalmente. Y aunque esto no se compagina bien con el estricto criterio democrático, los perjudicados, que son los barceloneses, no han formulado quejas ni protestas.

No las formularán tampoco si, como parece, el futuro Parlamento catalán instaura un régimen interior descentralizado. Barcelona, con sus virtudes y con sus defectos, se siente hoy capital de un pueblo mucho más que ciudad municipal. Siente mucho más el catalanismo que el barcelonismo. Y su preocupación mayor no es la de acelerar su crecimiento, sino la de resolver los problemas de diversa índole que este crecimiento ha planteado. Barcelona tiene lacras y llagas y dolores en su cuerpo y en su alma. Le interesa más curar que crecer."

Un pretext per a no pagar

Berlín. — Als medis ben informats s'anuncia que els vots guanyats pels comunistes seran un pretext per al Govern del Reich per a reclamar l'augment de l'armament de la Reichswehr, a fi de poder lluitar contra l'amenaça de la revolució comu-

Demana una institutriu i en veure que no era «agraciada», ni tenia diners, li diu que no necessita ja dels seus serveis

Dies enrera alguns diaris de la nostra ciutat publicaren uns anuncis en els quals es demanava una institutriu estrangera per tal de que tingués cura d'un infant de tres anys. Segons sembla, una senyora italiana, de mitjana edat, s'oferi per a aquest càrrec i fou acceptada per l'anunciant. Aquesta senyora, que vivia fora de Barcelona, vingué a la nostra ciutat i tantost arribada anà a veure la persona que li havia ofert l'esmentat càrrec d'institutriu.

Sembla que aquest individu, en veu-

"Us paria un mort", va dir el senyor Puig i Cadafalch. I és veritat. El dia 20 l'enterraren.

"La República a Espanya si ha de venir vindrà per Reial ordre." (Cambó, 1931)

"De venir la República a Espanya al cap de sis mesos el país estaria dominat per l'anarquia i la demagogia." (Cambó, 1931)

"Porto l'autonomia a la butxaca." (Cambó, 1919)

A Lleida el partit radical va oficialment aliat amb la Lliga Regionalista, amb els monàrquics de Daniel Riu i amb els reformistes.

Quan el senyor Hurtado va veure que la Dictadura anava a atacar el Col·legi d'Advocats, va dimetir immediatament.

Ventosa i Calvell, ministre de la Monarquia.

Puig i Cadafalch, que vivia amb Primo de Rivera.

Joan Perpina, mantenedor del Sometent a Catalunya.

Agell i Agell, l'íntegre professor que va signar-ho tot per tal de quedar-se mentre els altres professors en sortien, per dignitat.

Ara resulta que els correligionaris de Gil Mora i Abad Conde diuen ésser els grans amics de Catalunya!

Lliga i partit radical, com abans? Oh, poble, això fóra una vergonya!

Rumors de crisi

Aquest matí ha circulat per Barcelona el rumor d'una crisi ministerial. S'indica el senyor Ortega i Gasset com a designat per a formar nou govern

Aquest matí ha circulat insistentment el rumor que a Madrid s'havia produït una crisi ministerial total, la qual cosa havia donat lloc a cert pànic entre els que acudeixen diàriament a aquell Centre. Ha estat tanta la insistència amb què aquest rumor ha estat propagat que són molts els que s'han dirigit a les nostres autoritats preguntant el que pogués haver-hi de veritat en aquests rumors.

A totes les preguntes que s'han fet als Centres oficials se'ls ha respost que es desconeixia el que pogués haver-hi, el que volia dir que els esmentats rumors no tenien cap consistència.

El governador en la seva conversa habitual amb els periodistes els ha manifestat a propòsit d'això que havia telefonat a Madrid preguntant el que hi havia de real en la notícia que cir-

culava per Barcelona, i que tant ha donat que parlar a Borsa, i que en aquells moments esperava la resposta del ministre.

S'ha arribat a dir — ha dit el senyor Moles — que el President de la República havia encarregat al senyor Josep Ortega i Gasset per a formar nou Govern, i que es donava el nom del senyor Lerroux com a probable president del Parlament.

Abans de tancar aquesta edició ens hem adreçat als centres oficials, on ens ha estat dit que no hi havia aital crisi i que segurament aquests rumors havien estat llançats amb el deliberat propòsit de produir alguna baixa en els valors, per part d'alguns individus poc escrupolosos en el que respecta a l'interès del país. No hi ha, doncs, crisi ni res que s'hi assembli.

El crim de Gràcia

EL MOCADOR PLE DE SANG

El mocador ple de sang que es trobà a la casa del crim el mateix dia del fet, ha aparegut a la fi, havent estat lliurat aquest matí al Jutjat.

L'havia lliurat el fill de la víctima a la parella de la Guàrdia civil.

El Jutjat ha enviat dit mocador al gabinet antropomètric per si contingués senyals digitals que puguin portar a descobriment de l'autor o autors del crim.

Sens dubte, sembla que el mocador fou utilitzat per l'assassí per a eixugar-se les mans de sang i també per a netejar les eines amb que va cometre el crim.

NOVES DECLARACIONS

Aquest matí ha estat al Jutjat número vuit l'administrador de la casa de la víctima, per a detallar al Jutjat els ingressos que percebia Teresa Domènech en concepte de lloguers.

Per a demà està novament citat a prestar declaració el fill de la víctima.

reunia cap d'aquestes condicions, cregué que s'havia equivocat i que no hi havia per què mantenir el compromís adquirit.

BASCONIA-CATALUNYA

Heus ací les paraules que Euzkadi, el lluitador diari basc, dedica a Catalunya:

"Moneda, Aduanas, Ejército, Parlamento, organización y vida propios son en nuestro pueblo de ayer. Cataluña había ya perdido todo eso hacia muchísimo tiempo cuando nosotros lo conservábamos aun. Pero Cataluña, más hábil, o más patriota, ha sabido adelantarse en el camino de las reivindicaciones. Ni una voz se ha levantado allí contra el Estatuto. Ni un partido, ni un hombre, han osado poner la piedra más pequeña para obstaculizar su marcha. Ni un solo catalán ha formado coro a las excelsas estupideces de un Rojo Villanova. Habrían creído incurrir en delito de traición, y así habría sido. ¡Qué ejemplo para los hijos de una Euzkadi libre aun, cuando Cataluña no lo era ya, y qué vergüenza para los traidores a la causa que Moraza, el alabés, proclamaba en las Cortes españolas ser LA CAUSA DE LA RAZON, DE LA JUSTICIA Y DE LA HUMANIDAD! ¿Cómo no sentir, junto a la alegría por el triunfo de Cataluña, la tristeza por nuestra propia desolación?"

Sean para la tierra amiga de Cataluña nuestros votos de felicidad. Dios la haga cada vez más libre, cada vez más rica y más próspera. El Partido Nacionalista Vasco se lo desea cordialmente, orgullosos de haber contribuido en la medida de sus fuerzas, con los votos de sus parlamentarios, con la simpatía de su pueblo, al resultado que hoy celebran los catalanes todos. Ni aun solicita reciprocidad, seguro como está de encontrarla cuando la ocasión llegue."

La mamà i els nens

"Ahora" publica la següent "Croniquilla", que copiem perquè té molta gràcia:

"Los señores Estelrich y García Valdecasas, fueron a Ginebra formando parte de la Comisión española para la reunión interparlamentaria. La juventud de los dos diputados españoles fué cosa que chocó de modo extraordinario a un viejo parlamentario inglés, que formaba parte de la Delegación de su país.

—¡Ah! Pues no crea usted que son dos hombres sin personalidad —le explicó un español funcionario de la Sociedad de Naciones—. Son dos intelectuales meritosísimos. El más joven es el profesor de Derecho civil de la vieja Universidad de Salamanca.

—Y cómo siendo profesor y diputado tiene que viajar con su mamá? —preguntó el diputado inglés.

Nuestro compatriota no se ha explicado todavía lo que quería decirle, porque con los parlamentarios españoles no iba más dama, que sepanos, que la señora Campamor."

